

Postanowienie z dnia 21 kwietnia 2011 r.

III UZ 10/11

Poza sytuacją opisaną w art. 401¹ k.p.c., wyłączona jest możliwość ponownego domagania się wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem, jeśli uprzednio orzeczono o oddaleniu skargi o wznowienie postępowania (art. 416 k.p.c.).

Przewodniczący SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Zbigniew Hajn, Halina Kiryło (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 kwietnia 2011 r. sprawy z odwołania Stanisława P. od decyzji Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego w L. o wysokość świadczenia, na skutek zażalenia odwołującego się na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 13 stycznia 2011 r. [...]

o d d a l i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny w Lublinie postanowieniem z dnia 13 stycznia 2011 r. odrzucił skargę o wznowienie postępowanie w sprawach zakończonych prawomocnymi wyrokami Sądu Okręgowego w Lublinie z 18 lutego 2009 r. i Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 września 2009 r.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Apelacyjny wskazał, iż wyrokiem z dnia 18 lutego 2009 r. Sąd Okręgowy w Lublinie rozpoznając odwołanie wnioskodawcy Stanisława P. od decyzji Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego z dnia 18 grudnia 2008 r. oddalił je i zasądził od wnioskodawcy na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Apelacja od tego wyroku wniesiona przez wnioskodawcę została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 września 2009 r. Wnioskodawca wniósł skargę o wznowienia postępowania, wskazując jako podstawę prawną skargi pozbawienie go możliwości działania poprzez brak jego należytej reprezentacji na rozprawie apelacyjnej. Skarga ta została

oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 21 grudnia 2009 r. W dniu 24 listopada 2010 r. wnioskodawca wniósł kolejną skargę o wznowienie postępowania w sprawach zakończonych prawomocnymi wyrokami Sądu Okręgowego w Lublinie z 18 lutego 2009 r. i Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 września 2009 r. wnosząc o uchylenie w całości zaskarżonych wyroków. Jako podstawę skargi wskazywał brak należytego umocowania pełnomocnika procesowego Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego.

Sąd Apelacyjny w Lublinie podkreślił, iż ubezpieczony dowiedział się w styczniu lub lutym 2009 r. o osobie reprezentującej pozwanego - Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego, skoro brał udział w rozprawie przed Sądem Okręgowym i miał możliwość zapoznania się z aktami sprawy oraz treścią pełnomocnictwa udzielonego radcy prawnemu występującemu po stronie pozwanego. Wiedzę tę mógł posiadać także w toku postępowania apelacyjnego, w którym stroną pozwaną reprezentował ten sam pełnomocnik. Biorąc pod uwagę, że kolejna skarga o wznowienie postępowania z dnia 24 listopada 2010 r., oparta na zarzucie nieważności postępowania w związku z nienależytą reprezentacją strony pozwanej, została wniesiona przez żalącego się po upływie trzymiesięcznego terminu od dowiedzenia się o podstawie wznowienia, z mocy art. 410 § 1 w związku z art. 407 § 1 orzeczono o jej odrzuceniu.

Na powyższe postanowienie wnioskodawca na podstawie art. 394¹ § 1 k.p.c. złożył zażalenie, wnosząc o jego uchylenie oraz zwrot kosztów postępowania wraz z ustawowymi odsetkami.

W uzasadnieniu żalący wskazał, iż wbrew ustaleniom poczynionym przez Sąd Apelacyjny, o podstawie złożenia skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego dowiedział się dopiero w pierwszych dniach listopada 2010 r. kiedy to zapoznał się z wyrokami Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2001 r., III CKN 295/00 i z dnia 9 stycznia 2009, I CSK 304/08. Podkreślił, iż oba te wyroki nie są dostępne na stronach internetowych Sądu Najwyższego, dlatego nie mógł się z nimi wcześniej zapoznać. Żalący się wskazuje, iż ostateczną decyzję o złożeniu skargi o wznowienie postępowania podjął w dniu 4 listopada 2010 r. gdy zapoznał się z pełnomocnictwem wystawionym przez Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego. Podkreślił, iż w jego ocenie jest poza sporem, że pełnomocnik Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego składając pełnomocnictwo podpisane przez Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego nie przedstawił Sądowi Okręgowemu, ani w trakcie postępowania przez Sądem Apelacyjnym żadnego dokumentu

potwierdzającego umocowanie organu państwowej jednostki organizacyjnej, który udzielił pełnomocnictwa do działania w imieniu mocodawcy, jakim jest Skarb Państwa, zgodnie z przepisem art. 68 k.p.c. Żalący się powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2009 r., I CSK 304/08, zgodnie z którym taki stan może być zakwalifikowany jako nienależyte umocowanie pełnomocnika w rozumieniu art. 379 pkt 2 k.p.c., co oznacza nieważność postępowania. Konkludując, żalący się wskazał, iż brak należytego umocowania pełnomocnika Dyrektora Wojskowego Biura Emerytalnego na rozprawie w dniu 13 stycznia 2011 r., niewłaściwa interpretacja przez Sąd Apelacyjny w Lublinie art. 407 § 1 k.p.c. oraz nie wyjaśnienie kiedy i w jakich okolicznościach dowiedział się o możliwości złożenia skargi o wznowienie postępowania, co było przyczyną odrzucenia przez Sąd Apelacyjny w dniu 13 stycznia 2011 r. skargi bez badania merytorycznej zasadności jej zarzutów, uzasadnia w pełni wniesienie zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżone postanowienie odpowiada prawu, aczkolwiek z innych względów niż przytoczone w jego uzasadnieniu. Zauważyć należy, iż skarga ubezpieczonego z dnia 24 listopada 2010 r. jest kolejną skargą o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 września 2009 r. [...]. Wcześniej Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 21 grudnia 2009 r. oddalił skargę strony o wznowienie postępowania zakończonym tymże orzeczeniem.

Tymczasem w myśl art. 416 § 1 i 2 k.p.c. niedopuszczalne jest dalsze wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienia, za wyjątkiem sytuacji, gdy skarga została oparta na podstawie wznowienia określonej w art. 401¹. W judykaturze podkreśla się, że przepis art. 416 k.p.c. podyktowany jest dążnością do utrzymania mocy obowiązującej prawomocnych wyroków i postanowień co do istoty sprawy wydanych w postępowaniu nieprocesowym. Jest to przepis bezwzględny i ani przyczyny nieważności, ani przyczyny restytucyjne nie mogą uzasadniać wznowienia postępowania zakończonym prawomocnym orzeczeniem, wydanym na skutek skargi o wznowienie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2000 r., I CKN 1142/00, OSNC 2001 nr 7 - 8, poz. 108). Poza sytuacją opisaną hipotezą normy art. 401¹ k.p.c. (a więc przypadkiem oparcia skargi o wznowienie postępowania na tej podstawie, jaką jest orzecz-

nie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności aktu normatywnego, na podstawie którego został wydany zaskarżony wyrok, z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą), wyłączona jest możliwość ponownego domagania się wznowienia postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem, jeśli uprzednio orzeczono o oddaleniu skargi o wznowienie tegoż postępowania. Reguła ta dotyczy także przypadku wniesienia skargi przez inny podmiot lub oparcia jej na innej podstawie.

Wobec bezzasadności zarzutów skarżącego, Sąd Najwyższy z mocy art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 orzekł o oddaleniu zażalenia.

=====